

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Östersunds kommun

KPMG AB

2024-04-16

Antal sidor 8

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	Finansiella mål	1
1.3	Balanskravsresultat	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	7
3.2	Finansiella mål	7
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	7
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	8

1 Sammanfattning

Vi har av Östersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Kommunen hanterar alla leasingkontrakt som operationell leasing vilket enligt vår bedömning kan utgöra ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, förutom de möjliga effekterna av det förhållande som beskrivs ovan, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

1.2 Finansiella mål

Vi bedömer att det inte finns några väsentliga felaktigheter i redovisningen av de finansiella målen.

1.3 Balanskravsresultat

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

1.4 Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att iakttagelserna under avsnitt 3.3 åtgärdas.

2 Bakgrund

Vi har av Östersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Överensstämmer resultatet för de finansiella målen med de finansiella rapporterna och övrig information i årsredovisningen?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Bedömningen av mål för god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat ingår inte i denna granskning.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-04-09.

Rapporten är faktakontrollerad av redovisningschef.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Resultaträkningen

Årets resultat för kommunen uppgår till 643,3 mnkr vilket är 630,3 mnkr bättre än budgeterat resultat på 13,0 mnkr och 467,2 mnkr bättre än föregående år. Budgetavvikelsen och det bättre resultat jämfört med föregående år förklaras främst av en utdelning från Östersunds Rådhus AB med totalt 576,4 mnkr (ingen utdelning föregående år och ca 86 mnkr i budget), att pensionsmedelsportföljen hade ett resultat som var 154,6 mnkr bättre än föregående år (-73,4 mnkr) samt högre skatteintäkter med 78,1 mnkr.

Kommunens verksamhetsintäkter har ökat med ca 5,3 % (60,1 mnkr) och likaså har kostnaderna har ökat, men i något högre takt, med ca 8,9 % (467,6 mnkr) jämfört med föregående år. Ökningen av intäkter avser till stor del försäljningsintäkter, taxor och avgifter samt försäljning- och konsulttjänster. Kostnadssidans ökning är främst hänförlig till bland annat en ökad pensionskostnad med 128,1 mnkr, ökade personalkostnader med 176,5 mnkr och köp av verksamhet med 139,2 mnkr.

Kommunens verksamheter har på totalen en negativ budgetavvikelse om -17,4 mnkr, hänförligt till följande:

Barn- och utbildningsnämnden	5,0 mnkr (19,9 mnkr)
Vård- och omsorgsnämnden	-16,9 mnkr (-4,8 mnkr)
Tekniska nämnden	-14,2 mnkr (2,2 mnkr)
Kommunstyrelse gymnasieskola	0,1 mnkr (11,4 mnkr)
Kommunstyrelsen övrigt	13,8 mnkr (18,5 mnkr)
Affärsområde fastighet	-8,3 mnkr (4,1 mnkr)
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-11,8 mnkr (3,1 mnkr)
Gemensam överförmyndarnämnd	4,8 mnkr (3,3 mnkr)
Kultur- och fritidsnämnden	9,8 mnkr (1,8 mnkr)
Övriga verksamheter	0,3 mnkr (0,3 mnkr)

Budgetavvikelserna på nämnds-/verksamhetsnivå analyseras inte i förvaltningsberättelsen eller under driftredovisningen.

För kommunkoncernen uppgick årets resultat till 822,7 mnkr (1 294,0 mnkr). Det lägre resultatet jämfört med föregående år förklaras främst av lägre priser och lägre volym inom elförsäljningen.

3.2 Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har ökat med 568,8 mnkr. Det beror främst på investeringar under året med 870,9 mnkr. Större investeringar är Odensalaskolan 116,7 mnkr, Lugnviksskolan/Sjöängskolan 79,2 mnkr, kommunhuset 129,4 mnkr samt vattenverk 103,2 mnkr. Total investeringsbudget uppgick till 807,0 mnkr före tilläggsbudget på -9,4 mnkr. Årets avskrivningar uppgår till -296,0 mnkr.

Vi noterar att årets investeringar har överskridit kommunens totala investeringsbudget och att flera enskilda projekt har överskridit årets budget bl. a. Odensalaskolan, kommunhuset och vattenverk. Budgetavvikelserna analyseras inte i förvaltningsberättelsen eller under investeringsredovisningen.

Omsättningstillgångar

Likt föregående år innehåller posten exploateringstillgångar både balanserade kostnader som ska aktiveras som anläggningstillgångar och ligga kvar i kommunen samt kostnader som ska ingå i exploateringstillgångarnas anskaffningsvärde och säljas. Enligt uppgift pågår ett arbete med att utveckla en rutin för att förbättra redovisningen av exploateringstillgångar.

3.3 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Vi har i samband med granskningen identifierat följande väsentliga felaktigheter i årsbokslutet:

- Kommunen hanterar alla leasingkontrakt som operationell leasing vilket enligt vår bedömning kan utgöra ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Som en konsekvens av att kommunen inte har presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker att samtliga leasingkontrakt kan redovisas som operationell leasing i årsredovisningen har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende ställningstagandet som presenteras som en upplysning i årsredovisningen. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter.

Vi har i samband med granskningen noterat följande, ej väsentliga, iakttagelser:

- Vi noterar att det saknas kommentarer och analys i förvaltningsberättelsen gällande budgetavvikelserna på nämnds-/verksamhetsnivå i driftredovisningen och på projektnivå i investeringsredovisningen.
- Posten exploateringstillgångar innehåller felklassificerade kostnader.

3.3.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, förutom de möjliga effekterna av det förhållande som beskrivs ovan, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att iakttagelserna under avsnitt 3.3 åtgärdas.

3.4 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har antagit "Mål och budget 2023 med plan 2024-2025" med 4 mål ur finansiellt perspektiv.

Finansiella mål:

- Årets resultat 2 %. Utfall 13,2 %.
- Soliditet minst 38 %. Utfall 46,0 %
- Nettoinvesteringar 10 %. 17,8 %.
- Underhåll minst 106 kr/kvm. Utfall 87 kr/kvm.

3.4.1 Bedömning

Vi bedömer att det inte finns några väsentliga felaktigheter i redovisningen av de finansiella målen.

3.5 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar ett balanskravsresultat på 572,0 mnkr efter justeringar för realisationsvinster på -10,2 mnkr och orealiserade vinster från värdepapper på 61,2 mnkr.

Kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) på 127,2 mnkr. RUR framgår endast i not och inte som en egen rad under eget kapital i balansräkningen.

3.5.1 **Bedömning**

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.6 **Övriga iakttagelser**

Vi har i vår granskning inte noterat några övriga iakttagelser kopplade till den interna kontrollen eller de processer som har anknytning till räkenskapsrevisionen.

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

089E0E6FD5A64A8...

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor/ Certifierad kommunal revisor

Certificate Of Completion

Envelope Id: 09475766F68941B5B91113E941E7BACF Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Rapport granskning av bokslut och årsredovisning 2023 Östersunds kommun...
Source Envelope:
Document Pages: 10 Signatures: 1 Envelope Originator: Kristoffer Bodin
Certificate Pages: 1 Initials: 0 PO Box 50768
AutoNav: Enabled Malmö, SE -202 71
Envelopeld Stamping: Enabled kristoffer.bodin@kpmg.se
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original Holder: Kristoffer Bodin Location: DocuSign
4/16/2024 11:42:17 AM kristoffer.bodin@kpmg.se

Signer Events

Kristoffer Bodin
kristoffer.bodin@kpmg.se
Auktoriserad revisor
KPMG AB
Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by: Kristoffer Bodin
089E0E6FD5A64A8...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 195.84.56.2

Timestamp

Sent: 4/16/2024 11:43:50 AM
Viewed: 4/16/2024 11:43:56 AM
Signed: 4/16/2024 11:44:00 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events Signature Timestamp

Editor Delivery Events Status Timestamp

Agent Delivery Events Status Timestamp

Intermediary Delivery Events Status Timestamp

Certified Delivery Events Status Timestamp

Carbon Copy Events Status Timestamp

Witness Events Signature Timestamp

Notary Events Signature Timestamp

Envelope Summary Events Status Timestamps

Envelope Sent Hashed/Encrypted 4/16/2024 11:43:51 AM
Certified Delivered Security Checked 4/16/2024 11:43:56 AM
Signing Complete Security Checked 4/16/2024 11:44:00 AM
Completed Security Checked 4/16/2024 11:44:00 AM

Payment Events Status Timestamps